

Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības fondu investīciju ieviešanas statusu (ikmēneša ziņojums)

Finanšu ministrijas (turpmāk – FM) ziņojumā¹ ir informācija ar ilustratīvu kopsavilkumu par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu aktualitātēm 2021. gada **jūnijā – jūlijā**.

No plānošanas perioda sākuma līdz 2021. gada 19. jūlijam² ar **3,9 mljrd. euro** ES fondu atbalstu investīcijām tiek īstenoti vairāk kā divi tūkstoši projektu, kas ir **89,1 %** no 4,4 mljrd. euro pieejamā 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ES fondu finansējuma³. Papildus ir pieejams **REACT-EU** finansējums **264 milj. euro** investīciju īstenošanai līdz 2023. gada beigām – nozarēs, kam paredzama nozīmīga loma Latvijas ekonomikas atlabšanai no Covid-19 ietekmes. Plānotas investīcijas darbvietu saglabāšanai, atbalsts jaunu darbvietu radīšanai, maziem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī veselības nozares stiprināšanai.⁴

Kopā projektu īstenojamiem **izmaksāts ES fondu atbalsts** vairāk kā **2,7 mljrd. euro** (60,8 %). Tai skaitā no 2021. gada 18. jūnija līdz 19. jūlijam ir noslēgti 17 jauni projektu līgumi par 36,6 milj. euro un izmaksāts atbalsts **31 milj. euro**, galvenokārt, vides un reģionālās attīstības, izglītības, kā arī sociālās iekļaušanas jomās. Vienlaikus šajā laika posmā pabeigti 18 projekti par kopējo finansējumu 16,3 milj. euro, galvenokārt tādās jomās kā pētniecība, attīstība un inovācijas, transports, vide un reģionālā attīstība. Par 59,1 % EK ir iesniegti dokumenti par Latvijā faktiski veiktajiem un pārbaudītajiem investīciju projektu izdevumiem ES līdzfinansējuma atmaksas saņemšanai valsts budžeta ieņēmumos, tai skaitā 2021. gada jūlijā – **154,2 milj. euro**.

2021. gada 1. pusgadā plānotā kopējā maksājumu atbalsta saņēmējiem prognoze izpildīta par 92 % (258,2 milj. euro), kas ir par 64,9 milj. euro mazāk, salīdzinot ar tādu pašu periodu 2020. gadā. Budžeta izpilde: 256,5 milj. euro, tai skaitā 46 milj. euro jūnijā (2020. gada 1. pusgadā 307 milj. euro). No 2020. gada beigās prognozētiem budžeta izdevumiem 2021. gadā kopā indikatīvi 724 milj.

¹ Atbilstoši MK 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27. § 11. punktam katru mēnesi FM jāiesniedz MK bez saskaņošanas informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi. Ziņojums tiek publiskots arī <http://www.esfondi.lv> sadaļā – Materiāl (640.1i un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>.

² Saskaņā ar Kohēzijas fondu politikas vadības informācijas sistēmas operatīviem datiem 2021. gada 19. jūlijā.

³ Neieskaitot REACT-EU finansējumu 264 milj. euro, ko Eiropas Komisija (EK) apstiprinājusi 2021. gada 30. jūnijā ar lēmumu Nr. C(2021) 4954 (pieejams: [Plānošanas dokumenti \(esfondi.lv\)](http://www.esfondi.lv) 14. ierakstā darbības programmas sadaļā, atsaucoties uz MK sēdes protokola 32. § Rīkojuma projekts "Grozījumi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmā "Izaugsme un nodarbinātība" Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2021-06-08>. Kopā ar REACT-EU līdzekļiem ES fondu darbības programmā būs 4,682 milj. euro. Attiecīgi turpmākajos ziņojumos ma inīsies relatīvo datu aprēķins.

⁴ Detalizēta informācija ir pieejama FM preses relīzē: <https://www.esfondi.lv/jaunumi/eiropas-komisija-apstiprinajusi-209-miljonus-eiro-covid-19-krizes-seku-mazinasanai-latvija>.

euro, šobrīd aktualizējot prognozi, balstoties uz aktuāliem projektu īstenotāju plāniem un jaunu projektu iespējām, sagaidāma indikatīvi līdz 80% izpilde⁵. Projektu īstenotāju maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plāna⁶ izpilde kumulatīvi ir 80 % no plānotā 2021. gadā līdz jūnija beigām. Īstenotāji nav izpildījuši savu plānu kopā par 77,8 milj. *euro*. Tai skaitā ir projekti ar kavējumu virs 25 % jau gada sākumā, kas vienlaikus ir arī par 8 procentpunktiem lielāks, salīdzinājumā pret 2020. gada attiecīgo periodu⁷.

2021. gada 13. jūlijā ES Ekonomikas un finanšu padome (ECOFIN) apstiprināja **Atveseļošanas fonda plānu**⁸ par **1,82 mljrd. *euro*** konkrētu, mērķētu reformu un investīciju ieviešanai Latvijā. Līgumu ar EK par finansējuma saņemšanu plānots noslēgt 2021. gada augustā. Pirmo finansējuma daļu – avansu 13% jeb 237 milj. *euro* - no Atveseļošanas fonda Latvija varēs saņemt uzreiz pēc finansēšanas līguma parakstīšanas. Dalībvalstīm EK būs jāiesniedz plāna ieviešanas progresa ziņojums divas reizes gadā un ikgadējs maksājuma pieprasījums. Turpmākos līdzekļus Latvija varēs saņemt, atbilstoši prasībām sasniedzot konkrētos reformu un investīciju atskaites punktus un mērķus noteiktajos termiņos. Katru gadu EK vērtēs progresu. Pašlaik nozaru ministrijās sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām, sadarbības un sociālajiem partneriem jau sākušas darbu pie nepieciešamo normatīvo aktu sagatavošanas, lai nodrošinātu 24 plānā iekļauto reformu un 61 investīciju pasākuma īstenošanu. Tāpat nacionālā līmenī turpinās darbs pie horizontālo MK noteikumu par Atveseļošanas fonda plāna ieviešanas kārtības un vadības un kontroles sistēmas izstrādes⁹, iesaistot nozaru ministrijas, kā arī komunicējot ar EK par ieviešanas praktiskiem jautājumiem.

⁵ Būtiskāko samazinājumu rada dzelzceļa elektrifikācijas lielā projekta pārtraukšanai pakārtotā kopējā ES fondu pārdaļu un neskaidrību ietekme – atbrīvotā finansējuma izmantošanas būtisks kavējums. Vienlaikus ietekmi rada arī apturēti maksājumi izdevumu attiecināmības pārbaudēm, Covid-19 ietekme (dīkstāves, piegāžu kavējumi, projektu tvēruma izmaiņas, pagarinājumi), kā arī elektroviļņu lielā projekta saskaņošanas un darbību uzsākšanas process.

⁶ Maksājumu pieprasījumu finanšu disciplīnas instrumenta ietvaros - MK 2014. gada 16. decembra noteikumu Nr. 784 "Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā" 51.³ punkts: ja īstenotājs iesniedz maksājuma pieprasījumus par vismaz 25% mazākā apjomā nekā plānā, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra samazina ES fonda un valsts budžeta līdzfinansējumu, ja tāds projektā ir paredzēts, par starpību, kas pārsniedz 25 % novirzi.

⁷ Detāla investīciju progresa un plānu izpildes informācija, t.sk. projektu līmenī pieejama sadaļās ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas progress / Ieviešanas plāni un to izpilde: <https://www.esfondi.lv/2021.gads>. .Detalizēta informācija, kā arī aktualizētas ES fondu investīciju prognozes 2021. gadam un turpmākiem gadiem (tai skaitā ieskaitot provizorisko REACT-EU papildu finansējumu) tiks iekļauti FM pusgada informatīvajā ziņojumā par Kohēzijas politikas ES fondu aktualitātēm, kas iesniedzams MK līdz 2021. gada 1. septembrim.

⁸ Atveseļošanas fonda plāns EK iesniegts 2021. gada 30. aprīlī. Detalizētā informācija par Atveseļošanas fondu ir pieejama ES fondu tīmekļa vietnē sadaļā "Eiropas Atveseļošanas fonds": [ES fondu tīmekļa vietnē](#).

⁹ Nodrošinot MK 2021. gada 27. aprīļa sēdē doto uzdevumu izpildi: MK 27.04.2021. sēdes protokols pieejams šeit: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2021-04-27>

FM 2021. gada augustā plāno uzsākt precizētas **ES fondu 2021.–2027. gada** plānošanas perioda darbības programmas¹⁰ atkārtotu saskaņošanu. Paralēli notiek konsultācijas ar EK par darbības programmas projektu. EK regulas spēkā stājušās 2021. gada 1. jūlijā¹¹. Attiecīgi atbilstoši aktuālajām EK regulu tekstu versijām FM ir aktualizējusi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.-2027. gada vadības likumprojektu un turpina darbu pie likumprojektam pakārtoto MK noteikumu projektu izstrādes. Kopumā visu minēto tiesību aktu projektu virzību saskaņošanai plānots uzsākt jau tuvākajā laikā¹².

Ziņojuma noslēgumā ilustratīvs kopsavilkums par 2014.–2020. gada plānošanas perioda ES fondu aktualitātēm.

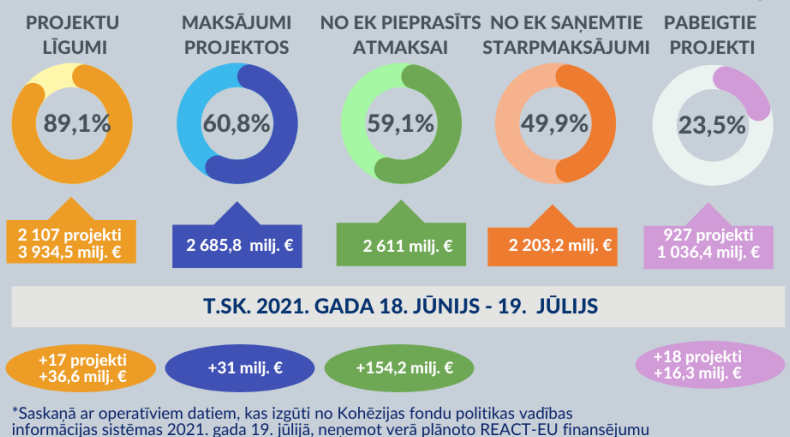
¹⁰ Saite uz Valsts sekretāru sanāsmē 2021. gada 13. maijā izsludināto darbības programmas projektu: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40501972> . Darbības programmu oficiāli iesniegt EK lēmuma pieņemšanai plānots indikatīvi š.g. rudenī.

¹¹ Pieejamas arī ES fondu tīmekļa vietnē: <https://www.esfondi.lv/normative-akti-2021-2027>

¹² FM paredz minēto dokumentu apstiprināšanu MK ne vēlāk kā 6 mēnešu laikā pēc EK regulējuma spēkā stāšanās, t.i. līdz 2021. gada beigām. MK noteikumu projekti, ievērojot MK kārtības rullī noteikto kārtību, tiks virzīti saskaņošanai un apstiprināšanai MK tiklīdz likumprojekts tiks izskatīts Saīmas 2.lasījumā.

KOHĒZIJAS POLITIKAS EIROPAS SAVIENĪBAS FONDU AKTUALITĀTES LĪDZ 2021. GADA JŪLIJAM

Kumulatīvie dati līdz 2021. gada 19. jūlijam*

ES fondu finansējums
4 418,2 milj. €

T.SK. 2021. GADA 18. JŪNIJS - 19. JŪLIJS

*Saskaņā ar operatīviem datiem, kas izgūti no Kohēzijas fondu politikas vadības informācijas sistēmas 2021. gada 19. jūlijā, neņemot vērā plānoto REACT-EU finansējumu

APJOMĪGĀKĀS INVESTĪCIJAS
2021. GADA 18. JŪNIJS -
19. JŪLIJS

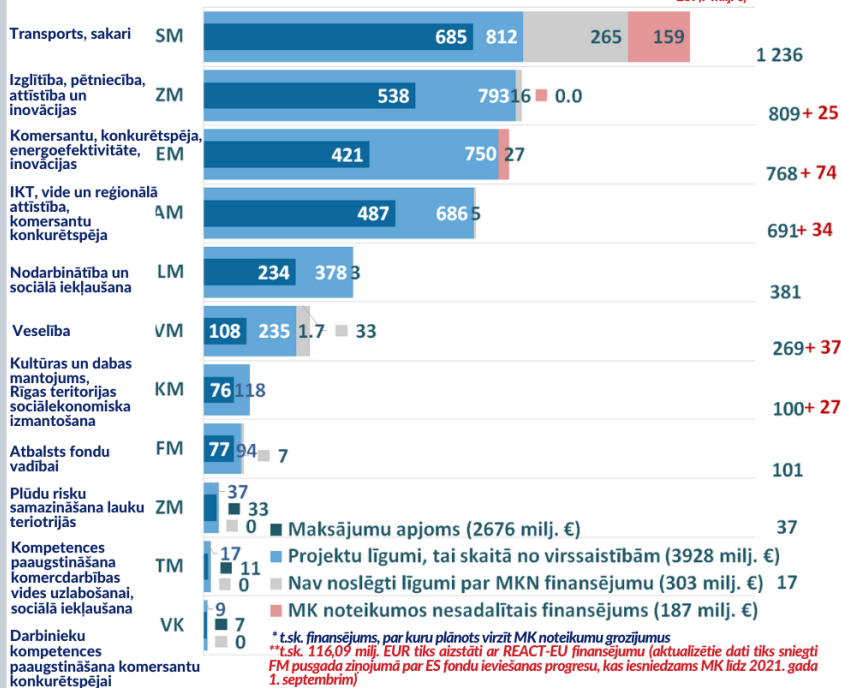
IZGLĪTĪBA
7,5 milj. €

**VIDE UN REĢIONĀLĀ
ATTĪSTĪBA**
4,8 milj. €

**SOCIĀLĀ
IEKĻĀUŠANA**
3,9 milj. €
Kumulatīvais progress

Atbildīgo iestāžu dalījumā līdz 30.06.2021 (milj. €)

Fondu piešķirums* (milj. €)

**Virssaištības (ES fondi
indikatīvi 197 milj. €;
ar valsts līdzfinansējumu
207,7 milj. €)**AKTUĀLITĀTES**

2021. gada 30. jūnijā EK ir apstiprinājusi grozījumus 2014. - 2020. gada darbības programmā par REACT-EU ES finansējuma sadalījumu un SM investīciju priekšlikumu transporta jomā.

2021. gada 13. jūlijā ES Ekonomikas un finanšu padome (ECOFIN) apstiprināja Latvijas Atveseļošanas fonda plānu.

Noslēguma stadijā pirmais veiksmīgi pabeigtais Digitālo mācību un metodisko līdzekļu izstrādes projekts "Digitālais mācību un metodiskais līdzeklis vizuālajā mākslā 1.-3.klasei "Mazā Mula pēta". Izstrādāta un izveidota vizuālās mākslas programma 1.-3. klasei, lai veicinātu skolēnu kultūras izpratni un pašizpaušmes mākslā. Vairāk informācijas: www.mula.lv

Finanšu ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Finanšu ministrs

J. Reirs

Zālīte-Supe 67083808

Zinta.Zalite-Supe@fm.gov.lv